

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR: Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor. Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.		Felelős szerkesztő: BITTERMANN SÁNDOR.	Kiadótulajdonos: BITTERMANN NÁNDOR.	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
--	--	--	---	--

Fiatalságunk elfajulása.

Alig mulik el nap, hogy valamely vásott gyermek vétkéről, bűnéről hirt ne adnának az ujságok. Elszomorító tény, hogy ifjuságunk elszilajul. S ha nem mondjuk is, hogy a baj és az ebből származható veszély tetőpontját érte el, nem lehet, nem szabad elhallgatnunk, hogy létezik és hogy már létezése is fenyegető veszély reánk nézve, melynek elhárításán dolgozni, ha valahol, nálunk égetően szükséges. És pedig annál inkább, mert még ha vigasztalhatnók is magunkat azzal, hogy más nemzetek ifjusága szintén ugyanabban a bajban és talán még nagyobb mértékben szenved, sohasem szabad megfélekednünk arról, hogy míg azok a nemzetek már számuknál fogva is sokkal hatalmasabb eszközzel rendelkeznek a főlemelkedésre, mi, kik csekély számmal, ugyszólván nemzeti, nyelvi rokonság nélkül, elhagyott szigetként foglalunk helyet a népek oceánján: nemzeti létünk komoly veszélyeztetése nélkül e bajjal szemben közönyösek nem maradhatunk. Mert: „Teremt-e Isten több magyart, ha mi is elfogyánk?”

Mi az oka az ifjuság elfajulásának? Miféle gonosz szellem irigyelte meg boldogságunkat, hogy közénk hozta e mételeyt, mely polgáriasodásunk testén rágódik és melyet okvetlenül mind fizikailag, mind erkölcsileg meg fog emészteni, ha idejekorán föl nem ébredünk és nem mentjük meg, ami megmenthető.

Az erkölcsi elszilajulásnak első és legfőbb oka a tekintély megrendülése a családban, az iskolában, a társadalomban és az államban. A tekintély pedig hatalmas erkölcsi erő. A tekintélynek és a vele járó jogoknak lerontásával nem rontjuk-e le egyuttal az

engedelmesség kötelességét és nem taszítjuk-e az embert a vad féktelenség karjaiba s nem tépjük-e szét saját kezünkkel a társadalom összefűző kötelekeit? Az az elmélet tehát, mely szerint az ember nem kapott a természettől jogot arra, hogy másoknak parancsoljon és a szabadságot, ezt az égi ajándékot mindenkinek, mihelyt észével él, teljes joga van élvezni és csak úgy lehet másnak hatalma fölött, ha ő arról nyert vagy remélt jók fejében szabadon lemond — ez az elmélet sirját ássa meg minden társadalomnak, melynek kebelén kívül pedig az ember nem élhet.

A szülőknél a test nevelésén kívül sokkalta lelkiismeretesebb gondot kell fordítani a szellem, a szív és a jellem nevelésére. Itt nyílik a jó szülőknél nehéz, de annál szebb alkalom kötelességek betöltésére gyermekök akaratának nevelését illetőleg. Felvilágosítják őt rendeltetéséről és arról, hogy a tökélyt, mely rendeltetésök főcélja, megközelíteni csak úgy fogja, ha a jót nemcsak ismeri és szereti, hanem gyakorolja is; felvilágosítják arról is, hogy az igazi boldogságot megszerezni és élvezni csak úgy fogja, ha nem az érzéki javak keresésének, de az erkölcsi kötelességek teljesítésének, az önmegtagadást kívánó erények gyakorlásának útján jár. S mikor egyrészt rámutatnak azokra, akik lelkiismeretök szavának elfojtásával az érzékiség szolgálatában isteni és emberi törvények áthágóiként, bűnös haszonlesőkként, szivtelen uzsorásokként a romlás iszapjában boldogtalanul fetrengenek; s mikor másrészt azokat, kik hasznos tevékenység, erkölcsi buzgóság, nemes önuralom és egyéb erények gyakorlása által szerzett érdemből készítettek maguknak hervadhatlan koszorút, úgy tüntetik fel előtte, mint az Isten, embertársaik és ön-

maguk iránti kötelességteljesítés hőselkű képviselőit, akkor lelke a bűn utálatát és az erény szeretetét lehelő önelhatározásra jut; s az önismeret, melyet ekképp szerzett, valamint emberi méltóságának folytonos megbecsülésére buzdítja, azonképen az erkölcsi lesülyedéstől, meg az önmeghasonlásnak és az ebből folyó boldogtalanságnak okozója, sikeresen megóvja.

Csak így érhetjük el az egyének lelki művelődését, csak így juthatunk szilárd, erős jellemű, tetteképes, becsületes és jóra való társadalomhoz.

Az ujoncjavaslatok. Kedden osztották szét a képviselők között a véderőbizottságnak az ujoncjavaslatokra vonatkozó jelentését. A házszabályok értelmében a szétosztástól a javaslatok képviselőházi tárgyalásáig három napnak kell eltelnie. Így az adóreformvita felbeszakitására s az ujoncjavaslatok napirendre tűzésére csak szombaton kerül sor, feltéve, ha a kormány, a képviselőház elnöke vagy a véderőbizottság előadója nem kéri a sürgős tárgyalást. Az indítvány minden pillanatban előterjeszhető. Ha a Ház megszavazza, másnap már megkezdődhetik az ujoncvita. Minden valószínűség szerint azonban csak szombaton kezdik meg az ujoncjavaslat vitáját, amely aligha lesz sima lefolyású, mert a balpárt legutóbb tartott értekezletén kijelentette, hogy teljes erővel küzdeni fog ellene, mert ezt a kérdést a bankhellyzettel akarják kapcsolatba hozni.

Zombori levél.

1909. február 12.

A Hungaria-fürdőben a nagy társas melegvizmedencét két részre osztották, elrekesztettek belőle egyharmadot langyos fürdőnek. A cementből készült új közfal mindkét oldalán lépcsőzetes. Ennek a közepére a terméskövet imitáló cement piramist raktak, melynek tetejét kis, zömök váza díszíti. A pirámisnak a nagyobb medence felé néző oldalán egy stilizált delfinfejből bugyogtatják a meleg vizet.

Valamelyik reggelen — reggel mindig a legtisztább — ott a fürdőben hallom, amint

**LEGYEZŐK, BÁLKEZTYŰK, DIVATOS CSIPKÉK, FÉRFI-
INGEK, NYAKKENDŐK, KALAPOK, TOMBOLATÁRGYAK.**

Nagy választék! Villanyos csillárok! Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA

ZOMBOR, KOSSUTH-U.

**A KÜLÖNLEGESSÉGI
TÖZSDE ME ETT.**

100-57

egy cherubarcu, gyönyörű kölyök kérdezi az apjától, hogy miféle fej az ott. Az apa kissé akadozva, hamarosan felel neki, valami kigondolt fej. Leolvastam a kis nebuló arcáról, hogy nincs megelégedve ezzel a felelettel. Én is csak úgy voltam vele. Gondolom csak az apai tekintélynek épségben tartása irányában mondódott az a magyarázat. Hát a tekintély bálványa megmaradt, de csak az elkövetett két hiba árán.

Az egyik, hogy az apa nem volt őszinte, ezáltal tehát az igazság csorbult ki. Pedig be kár a gyermek lelkébe beleplantálni az igazság elferdítését. Jaj be sokszor megsínyli az ilyen hibát maga a meglelt ember is, meg a környezete is. Hallottam, hogy értelmesebb angol házban soha se ejtik ki a gyermek előtt ezt a szót nem igaz és ép olyan szigorúan kötelezőnek betartja minden szüle a gyermekének tett akár kellemes, akár kellemetlen ígéretet, mintha a bíróság előtt fogadkozott volna valamire. A szülő tudásában lehetnek hézagok, de jellemén foltnak lenni nem szabad. A föltétlen igazmondást kell betartani mindakét részről, az életben kint majd be fogják tapasztani az ember száját a körülmények, legalább addig beszéljen igazat, amíg lelke fiatal. És csak igazat, mert nincsen csunyább az érdeket leső hazugságnál, semmi a világon nem teszen annyi kárt az emberben, mint a hazudozás. Ami csunya, utálatosan rossz van az emberben, az mind a tudatos hazugság posványából származik.

Helyes tanítást ad egy régi zsidó bölcse ember idegenbe készülő fiának.

A hazug beszédől óvakodjál, én édes gyermekem. Nem tartozol mindent megmondani, amit igaznak vélsz, mert így száz ellenséget szereznél minden napon. Akik így tesznek, azok az igazmondás bolondjai, de valótlán beszéd meg ne fertőztessé ajkaidat. Legyen környezeted meggyőződve, hogy amit te mondasz, abban meg lehet bízni, mert hazug szót sohase hallottak tőled. A hazug beszéd már sok pályát vágott el, már sok embert megölt. Ígéreted épp olyan megbízható legyen. Olyan embert, akiben megbízhatnak, mindenütt szilárd támasznak tekintenek. Ezért könnyelműen ne ígérj, inkább cselekedjél ígéret nélkül, de amit ígértél, azt váltsd be pontosan, hazudozás nélkül.

A második hiba a mi esetünkben abban rejlik, hogy az odavetett felelet megfosztotta mindkettőjüket, a primitív módon készült, de mégis némileg művésziességű motívum megértésétől. Annak a diszitési tárgyának a lelki képe elmosódott és alácsúszott az öntudat legalsóbb szintjébe. Nézték valamit és nem látták azt, amit nézték. Kívánom, hogy az a gyermek valahol valamikor kipótolhassa azt a mulasztást, mert ha nem jut ilyen kedvező körülmények közé, bizony hézagossá lesz abbéli asszociálása és a művészet nyújtotta fenségesen tiszta örömtől ennyivel is kevesebb lesz az ő osztályrésze.

Az apának ilyenformán kellett volna beszélnie, fiam én nem ösmerem közelebből a diszitést ezt a formáját, jer, nézd meg jól, aztán kérdezd meg tanítótól (vagy tanárodtól), hogy miféle dolog ez, majd ő elmagyarázza neked.

Sajna, nem így szoktattak bennünket és mi is a régi csapáson haladunk. Szegények voltak elődeink, szegények vagyunk mi is, tehát nem érünk rá ilyesfélére. Minden óránkat, minden percünket el és lefoglalja a pénzszerzés és a kuporgatás vagy az egészen közönséges szórakozás. Nem férközhet-

nek lelkünkhez azok a tömérdek természeti szépségek, amelyek közöttünk vannak, mert nincsen bennünk kép, amellyel szerves egésszé társulhatnának. A színek harmoniájáról alig van halvány sejtelmem, az alaknak, a vonalnak gyönyörű szépségéről még ennyi se, a zenei hangok kifejező képességeiről és a csendnek lelkes beszédéről csak annyi, hogy épen vannak.

Ezért olyanok a mi társas összejöveteleink amilyenek. Ha három négy órát töltöttem társaságban, másnap nagyon örvendek, ha két olyan mondásra bukkanok emlékemben, amelyikről érdemes lenne még egyszer gondolkodni, mondta nekem egyszer Gozdu Elek. Ezért terpeszkedik nálunk a magánépítkezésben, a lakásberendezésben és a beszélgetésben — a kaszárnyastilus. Ilyen nagy városban mint a mienk, alig akad több két-károm olyan lakóháznál, amelyik az építetőknek az izléséről tenne tanúságot és belülről is minden csupa gyári produktum. Mindenik lakószoba ép úgy lehet á-é, mint x-é, beleköltözhetne bárki, akár egy jobb vendéglő szobájába. Be kár, hogy a nagy idealista Ruskin könnyen megvalósítható elveinek megkísérelt belénköltése eredménytelen maradt, nem fogott rajtunk egy cseppet se.

Kabos Márton.

Érdekes lelet.

A verbászi hajózási zsilip javításánál — mint már mult számunkban megirtuk — az alapok megvizsgálása közben érdekes leletre bukkantak.

Egy szarkofág alaku kőnek fedelét leemelve, benne a Ferenc-csatorna 115 év előtti építésének emlékiratát találták meg ezüst lemezre vésett, latin nyelven írott és magyarra fordított következő szöveggel:

Ő Felsőge II. Ferenc császár győzhetetlen római imperátor, a magyarok apostoli királyának fővédnöksége alatt P. P. P. F.: az örökös kir. herceg, osztrák főherceg Sándor, Lipót, Magyarország kegyelmes nádorának védnöksége alatt; nemes Bács vármegye főispánjának, Urményi Józsefnek pártfogásával a közjót szerető főrangúak, előkelők, nemesek s a haza legjobb polgáraitól egyesült s gróf Apponyi Antal és gróf Harrach János elnöksége alatt levő társaságnak pénzén építették ezen Ferenc király nevével felékesített hajózási csatornát a kereskedelem fejlesztésére, a magyar nemzet dicsőségére és üdvére s a szerencse óhajuknak kedvezvén ezen négyszögletes követ a zsilip alapjába emlékül helyezték az észtehetségben és ügyességben kiváló két édes testvér, Kiss József és Gábor, magyar nemesek, kik kitüntek építészeti tudományukkal és hirnevükkel szolgálván az utókornak s ennek halás és halhatatlan emlékezetét maguknak kiérdemelvén, kik ezen nagyjelentőségű műnek kezdői, kiásatásának befejezői és felépítésének igazgatói voltak.

Verbász, 1794. június 9-én.

Az eredeti okiratot a Ferenc-csatorna részvénytársaság lefénnyképezés után visszahelyezteté és melléje a következő magyar szövegű és tartalmu okiratot helyezi el:

A csatorna és zsilip építésének ezen emléktábláját a zsilip alapok kijavítása alkalmával 1909. évi január hó 23-án találtuk meg. I. Ferenc József I. K. CS. és Magyar H. S. D. O. AP. király uralkodása és megkoronáztatása 42. évében.

Az emléktáblán kifejtett azon remény, hogy a hajózási csatorna magyar hazánk kereskedelmét és közgazdaságát fogja szolgálni, fényesen teljesült. A magyar államkormányzat a csatorna monostorszegi betorkolását 1850. évben a Bezdán melletti

Duna mederbe, a bácsföldvári kitorcolást pedig 1900. évben Óbecsénél a Tiszába torkolólag saját költségén helyezte át.

Türr István olasz kir. altábornagy, magyar hazánk fia a Ferenc-csatornát 1875. évben a baja—bezdáni tápcsatorna és a kisszapár—ujvidéki öntöző és hajózási csatornák kiépítésével bővítette.

Az új csatornaágak építésénél Öfelsége I. Ferencz József királyunk tette meg 1872. évi május hó 5-én Kisszapárott az első ásó csapatát.

A hajózási csatorna kezelését és használatát a m. kir. államkormányzat nyolc millió korona hozzájárulásával egy többnyire angol részvényesekből álló társaságnak adta át 75 évre 1873-tól 1948-ig terjedő időre.

Ezen részvénytársaság jelen igazgatósága: Hoitsy Pál országos képviselő mint elnök, Gonda Béla alelnök, Kvassay Jenő, Hoszspotszky Alajos, dr. Vass Tamás miniszteri tanácsosok; Longley Ágoston, Jaxley C. György angol honfiak, Szávosts Alfonz és Benyovszky Sándor gróf, a régi emléktábla visszahelyezését ezen új okirat melléhelyezését határozta.

A zsilip alapok kijavítását vezető Heincz Albert igazgató mérnök, Vojta János főmérnök és Jolánkai Vilmos csatornai mérnökök csodálják a tervező és építő Kiss János és Gábor testvérek lángelméjét, minek bizonyosságát azon ténykörülmény is igazolja, hogy az általuk épített Ferenc-csatorna 115 évig üzem megszakítás nélkül bonyolította le a hajó forgalmat.

Tanulságkép mégis megjegyzik: hogy az építés idejében a mérnöki tudomány a zsilip alapokat csupán a falak és a vízszlop sulya által okozott nyomásnak ellentállólag szerkesztette és a víz felhajtó erejét figyelembe nem vette. Ezen körülmény okozta a kapu küszöbök és utóágyszatuk felemelkedését és alámosását.

A kijavítás a zsilipnek szárazzá tétele mellett 1909. évi február havában hajtatott végre.

Áldást a Magyar hazára!

Verbász, 1909. évi február havában.

Ha majd a jövőben esetleg onnét egy évszázad mulva az okiratok megint napfényre kerülnek reméljük, hogy a harmadik okiratban nemcsak a Ferenc-csatornára vonatkozó adatok, hanem hazánk teljes függetlenségét, közgazdaságunk önállóságát is fogja már az utókor a harmadik okiratban megörökíthetni.

Hangverseny az olaszokért.

Az a nagyarányú mozgalom, amelyet Fernbach Károly főispán a földrengés által sújtott messinaiak és az ajkai s resicai bányszerencsétlenség alkalmával elhalt család-fők családtagjainak felségélyezésére indított, mindjobban kicsucosodik abban a hangversenyben, amelynek rendezésére a főispán az összes dalárdákat felkérte.

A dalárdák elnökeik, jobbara azonban a karmesterek által megtartott értekezletből folyólag az előmunkálatok megtételével Tomcsányi Aladár kaszinó egyesületi és Szántó Károly iparosdalárdai karmesterek bizattak meg.

A két karmester nemes buzgalommal és lelkiismeretességgel végzi a teendőket, aminek bizonyítéka, hogy az összes dalárdák már holnap meg fogják kapni a betanulandó férfikarok hangjegyeit. A cigányzenekarok közül eddig közreműködésre Sárközy Kálmán zenekara jelentkezett, de úgy értesültünk, hogy úgy Köblöczky Andris, mint Sipos Ferkó zenekara, valamint Kolompár Pista tamburazenekara is résztvesz. A hangverseny I. sorozata immár nagyjából össze van állítva, s a legközelebbi karmesteri tanácskozás fog esetleg a sorrenden módosítani. Az I-es sorozat Messina romjainál játszódik le.

A színpadon lesznek elhelyezve az összes közreműködő dalárdák tagjai és pedig kö-

zében hátul az egyesített cigányzenekarok 24—26 ember, előttük áll a zongora, amelytől jobbra a gör. kel. szerb egyházi és iparos dalárdák, balról a gör. kel. szerb polgári és kaszinóegyesületi dalárdák tagjai félkörben fognak felállni. A függöny csak az első sorozat leéneklése után fog leereszteni, miközben 10 perces szünet lesz, amely alatt az egyesített cigányzenekarok fogják olasz zeneszámokkal szórakoztatni a közönséget. A második sorozat már a felépített Messina városában játszódik le a háttérben a csendesen pihenő tengerrel.

Az I-es sorozat műsora:

1. Potpourri: Játsszák az egyesített cigányzenekarok *Köblöcsky* Andris, *Sárközy* Kálmán és *Sipos* Ferkó vezetése mellett.

2. Mascagni: *Siciliana*, a Cavaleria Rusticánából, éneklé *Hrabovszky* István az iparosdalárda tagja, kíséri az egyesült cigányzenekar.

3. F. Pauló Tosti: Laj Serenata. Éneklé *Lukács* Dobrilla. Zongorán kíséri *Kovácsics* Bojána a szerb egyházi dalárda tagjai.

4. a) M. Chiesa: Jo tameró mi ripitea (Cante popolare.)

b) I. Carl: La mia perla (Chansonetta Fiumana) Éneklé az egyesített magyar és szerb dalárdák férfikarai.

5. F. Pauló Tosti: Vorrei Morire! Éneklé *Rács* Sománé, zongorán kíséri özv. *Wolf* Vendelné.

6. M. Chiesa: Vieni, vieni a la Barchetta (Celebre cante popolare). Oboán előadja *Glückner* Károly, zongorán kíséri *Tomcsányi* Aladár.

7. A. de Re: Casa nostra (Chansonetta popolare Fiumana). Bariton szólót éneklé *Czevits* György, az egyesített dalárdák vegyeskari kíséretével.

8. E. Curtis: Sorrentói serenád. Éneklé *Bárdos* Ármin, az egyesített cigányzenekarok kísérete mellett.

A II-ik sorozat fogja felölelni A Pestalozza: Ciribiribin dalkeringőjét, Gaetani Donizetti Lucretia Borgiából (Il segreto per esser felice) duettjét női karral, amit Tunner Nándor kísér zongorán; Travnyik Béla és Blumenthal Károly négykezes zongorajátékát; Falchetto Ettore mesteri mandolin játékát; Hrabovszky és Bárdos duettjét, Marschall Béla, Major József, Czevits György énekezeit, a szerb dalárdából kijelölendő alt szólóit stb. — A részletes összeállított műsort legközelebb közölni fogjuk.

Az eddig ismertett részről is megállapíthatja közönségünk, hogy ily nagyszabású és művészi magaslaton álló műsorban Zomborban még nem volt és hamarosan nem is lesz alkalma gyönyörködni.

Olvasóinkat tájékoztatni fogjuk a továbbiakról.

H I R E K .

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Szabó József zentai joggyakornokot a nagykikindai törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

A zombori hírlapírók testülete. A Zomborban működő hírlapírók csütörtökön este a Vadászúrt kávéház külön helyiségében értekezletet tartottak. Az értekezleten megjelentek: dr. Pataj Sándor, Inhoff József, Oblát Károly, Mészáros Béla, Lithvay Béla, dr. Müller János, Kemény János és Briedman Andor. Az értekezlet elhatározta, hogy megalakítja a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének zombori választmányát. Elnökké dr. Pataj Sándort, jegyzővé Lithvay Bélát, pénztárossá Oblát Károlyt választották meg. A helyi választmány minden pénteken este ülést tart.

Halálozás. Dombovits Dávid apatini földbirtokost és feleségét súlyos gyász érte. Gyermekek, Gyula, folyó hó 6-án ifju életének 19-ik évében meghalt. A boldogult földi maradványait folyó hó 8-án a község lakossága nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra. Az elhunytat szülein és testvéreinek kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Kamenitzky Sándor ujvidéki pénzügyi számellenőrt pénzügyi számvizsgálóvá nevezte ki.

A baja-báttaszéki hid. Ludwig Gyula elnökgazgató Geduly és Horváth igazgatókkal, valamint Zelovics üzletvezetővel kedden Baján tartózkodott és a délelőtti folyamán szemlét tartott az elkészült baja-báttaszéki hid és főleg a vasuti töltések fölött, melyeket megfelelő erősségűnek és a forgalom részére átadhatónak találtak. Délben bankett volt és az elnökgazgató a délutáni gyorsvonattal kíséretével együtt visszautazott Budapestre.

Magyar szintársulat Szarajevóban. Dr. Farkas Ferenc a szabadkai szintársulat igazgatója társulatával a tavaszi időnyt Szarajevóban fogja tölteni.

Táncvigalom. A zombori férfi és női szabóiparosok folyó évi február hó 21-én az ipartestület összes termeiben, a zombori iparos dalárda közreműködésével tombolával egybekötött táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 1 korona. Családjegy 3 személyre 2.40 fillér. A tiszta jövedelem egy részét a zombori önk. tűzoltó-mentő-egyesület javára szolgáltadjuk. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Ugyanott délelőtti 10 órától délután 4 óráig a m. kir. technológiai iparmuzeum által rendezett szabómesteri szakrajztanfolyam záróvizsgájával egybekötött szakrajzkiállítást rendez. A kiállítás megtekintése ingyenes.

A bajai iskolák. Mint már jelentettük, Baja város közönsége kimondotta, hogy az összes elemi iskolákat államosítja, hogy ezáltal a kalocsai érsekség tilalmi joga megszűnjék. E határozatot a vallás- és közoktatásügyi miniszter megsemmisítette és a közoktatási bizottsághoz utasította további elbírálás végett. A törvényhatósági bizottság a miniszteri leirat következtében ismét foglalkozott e kérdéssel és kimondotta a közönségesítést. A vita során Valentin függetlenségi pártelnök annak az elvi kijelentésnek kimondását kérte, hogy a törvényhatóság megnyugszik a kultuszminiszter határozatában, de nehogy az államosítás nagyszabású kérdése elodáztassék, leszögezi, hogy a törvény szelleme értelmében a bajai iskolák közönségesítése ügyében, miután városi közgyűlésről van szó, a döntés a törvényhatósági közgyűlést illeti meg.

Iparosok tanulmányutja. Azon iparos mesterek, segédek, iparossegéd nők, tanoncok, kik a budapesti technológiai muzeum kispári szerszám és gépkészletét a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által nyújtott, oda és vissza szóló feláru vasuti jegy igénybevételével megtekinteni óhajtják, forduljanak Szendrényi Géza műbutor-asztaloshoz (Zombor, Rákóczi-ut 45. sz. alá), ki a rendelkezésére bocsájtott 20 személyre szóló és feláru jegyre jogosító igazolványt, ha a jelentkezők huszan lesznek, rendelkezésükre bocsájtja. Ugyanő kívánatra felvilágosítással szolgál.

A középiskolai tanárok rangsora. A középiskolai tanárok legutóbbi időben tartott gyűlésein állandóan elhangzott az a panasz, hogy a minisztérium ismeretlen okokból nem adja ki a rangsort és így senki sincs tájékozva arról, hogy körülbelül mikor várhatja az előlépést és hányadik helyet foglalja el a rangsorban. Hogy az állandó panaszkodásnak vége legyen, a közoktatásügyi miniszter a minisztérium hivatalos közlönyé legutóbbi számának mellékletképp a rangsort kiadta, továbbá rendeletileg intézkedett, hogy évenként február elsejéig a rangsor feltétlenül megjelenjék. Ebben az új rangsorban a VII. fizetési osztályba 29 igazgató van felvéve; a miniszter a tanárok számára is megnyitotta a VII. fizetési osztályt és már vagy harminc tanárt ebbe a fizetési osztályba kinevezett, ezek azonban az új rangsorban még felvéve nincsenek. A VIII. fizetési osztályba 37 igazgató és 4444 tanár, a IX. fizetési osztályba pedig 431 tanár van felvéve. A kir. katolikus gimnáziumok tanári testületéből a VII. fizetési osztályba 6 igazgató, a VIII. fizetési osztályba három igazgató és 88 tanár, a IX. fizetési osztályba pedig 76 tanár van felvéve.

Felolvasás. A csonoplyai függetlenségi kör más politikai egyletektől eltérően, tagjai ismeretének bővítéséről is gondoskodik. Minden szombaton felolvasást rendez a tudományok minden ágából. Folyó hó 6-án este meghívására a zombori „Akarat” antialkoholista páholy egy tagja az antialkoholizmusról tartott előadást s ha az előjelek nem csalnak, biztató eredménnyel, amennyiben többen kijelentették, hogy a teljes abstinenciát megfogadják.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Havas Lajos zentai postatisztet postafőtisztvé nevezte ki.

Az alkohol öl. Ismét szaporodott azoknak az áldozatoknak a száma, akiket az alkohol élvezete öl meg. Ezek szerint az alkohol felvidítja az embert, eloszlatja a but, bánatot és megteremti az örök gondnélküliséget. Mindezekre pedig számtalan példa rácafol. Ime itt van megint egy eset, amelyből okulni lehet. Csubik András szabadkai lakos vasárnap este ittasan tért haza. A szerencsétlen ember midőn haza ért, ismét bort hozott és körülbelül még két litert ivott meg. Este 9 óra tájban hozzátartozóinak rosszulétről panaszkodott. Felesége az ágyba akarta fektetni, de Csubik hirtelen szívéhez kapott és egy jajkiáltás után eszméletlenül terült el a földön. A megjelent orvos konstata, hogy Csubikot a sok ital élvezete által bekövetkezett szívzselhűdés ölte meg. — Tudnánk még számos esetet felsorolni, hogy az alkohol mennyi munkáskezet tett tönkre, mennyi azoknak a száma, akiknek az alkohol vágta ketté a pályájukat, de még százzorta nagyobb azoknak a száma, akik családot alapítottak és idővel rabjává lettek annak a rettentő betegségnek, amit a szegény ártatlan családnak kell megsínyleni. Hány szerencsétlen asszony ontja napról-napra fájdalmas könyeit férjének betegsége miatt, de még több ártatlan gyermek, akik apjuknak könnyelműsége miatt a legnagyobb nélkülözéseket kénytelenek elszenvedni. Legközelebb egy csokorba köztjük az újabb alkohol okozta szerencsétlenségeket, okulásul mindazoknak, akik még mindig kétkedve fogadják, hogy az alkohol minő pusztításokat visz véghez. Talán lesznek józanabb elemek, akik undorral fordulnak el majd korunk eme legnagyobb betegségétől. Mert az alkohol nem más, mint betegség: ha az emberbe férközött, ép úgy rága a szervezetet, mint az egészséges fát a szű. És a vége: mind a kettőnek idő előtti pusztulása.

Becsapott kereskedő. Furfangos módon csapott be egy bajai kereskedőt, egy eddig ismeretlen parasztember. Mult év december hónapban beállított egy vörös bajúszu sváb parasztember Schmidt Adolf liztkereskedőhöz és magát Manhalter Antal rémi lakosnak mondva, gabonát kínált eladásra. Rövid alku után Schmidt Manhaltertől 30 méter buzát és 15 métermássa rozsot vett meg. Abban állapotok meg, hogy az eladó a gabonát január hó 6-án szállítja be. A kereskedő 120 korona foglalt adott. Megjött a január 6-ika, el is mult, de Manhalter nem jelentkezett. Néhány napi várakozás után levélben felszólította Schmidt az eladót, hogy a gabonát szállítsa be. E helyett azonban jött vissza a jelentés, hogy Rémen Manhalter Antalt nem ismernek. A megkárosított kereskedő feljelentette az ismeretlen tettest.

A szerelem áldozata. Csányi Mariska pacséri illetőségű cselédleány a napokban Szabadkán öngyilkossági kísérletet követett el. A 15 éves fiatal leány nagyon szeretett, de szerelme viszonzásra nem talált. Ezért elhatározta, hogy megvál az élettől. Szolgálatadójának lakásán lugköldatot ivott, de végzetes tettét idejekorán észrevették s így sikerült az életnek újból megmenteni. Most már minden veszélyen túl van.

Betörés. A mult héten Baján elfogtak egy embert, aki a Munkás Otthonba akart betörni. A betörőnél éles kést, tör, vésőt és revolvért találtak. Az elfogott betörő egy Nagy Sándor nevű züllött munkakerülő csavargó, ki ifju kora dacára, számtalan betöréses-lopást követett el saját bevallása szerint.

Milyen idő lesz? Meteor írja: A mostani, kissé hideg idő e hónap 15-ig fog tartani s aztán ismét enyhébb idő lesz, változó csapadékkal, amely 20-ika körül éri el legnagyobb mennyiségét. A 23-iki csomópont hatáskörében ismét a hidegebb jelleg fejlődik ki s tart 27-éig, mely napciklonok esetére még nagyobb mérvű is lehet. A hó végén és március elején enyhébb jellegű, változó idő várható. E hónapban a még erősebb hatású csomópontok 13-ra, 19-re, 23-ra és 28-ra esnek.

Elmozdított végrehajtó. Radics Lukács adai végrehajtó szabálytalan pénzkezelés miatt állásától elmozdított.

A vetélytársak. Még élénk emlékeztetben van olvasóinknak az a véres mérénylet, amelyet mult év november hó 15-én Orkovits András zombori parasztleány követett el. Vetélytársát, Parcsitits Mihályt, aki Weinberger szállítónál kocsis volt, midőn a Szecsujzki lányoktól kijöttek, künn az utcán négy revolvergolyóval leterítette. A szerencsétlen legény rövid kintlódás után a zombori kórházban súlyos sérüléseibe behalt. A zombori törvényszék esküdtbirósága a mult héten szándékos emberölés büntetéseért vonta felelősségre s az esküdtek marasztaló verdiktje alapján Orkovits Andrást 6 évi fegyházra ítélte. A vádlott az ítéletben megnyugodott.

Szerencsétlenség. Rémes szerencsétlenség hírével közli velünk mélykúti tudósítónk. Huri Sándor és felesége mélykúti lakosok átrándultak Jánoshalmára, hogy ők is kivegyék részüket Karneval herceg bohóságából. Távollétük alatt a házat egy 12 éves cselédeány őrizetére bízták. Pénteken hajnal tájban sűrű füst gomolygott a házból. A korán kelők rosszat sejtve, siettek a szerencsétlenség színhelyére. Benyitottak a szobába, ahol valóságos füsttenger fogadta őket. A padló és a szobabutor javában égett. A tüzet fásztó munka után sikerült eloltaniok és ekkor vették észre, minő katasztrófa játszódott le addig, míg a gazda vígan élte a farsang bohóságait. A kis cselédeány este befutott a szobában s azután nyugalomra tért. Az ágy mellett egy székre tette a petróleumlámpát s úgy látszik, csakhamar el is aludt. Álmában valószínűleg a széket meglökte s a lámpa a földre esett. A lámpából kifolyó petróleum meggyújtotta a padlót, ahonnan belekapott a szekrénybe s az így támadt nagy füst megfojtotta az édesen szendergő cselédeányt.

Értesítés. A tűzoltó-testület ezúton értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a városháza épületében volt őrtanyát a városi színházzal szemben helyezte át. Telefonszám: 8.

Kézrekerült gyilkos. Veszedelemes ember került a csendőrség kezébe Baja határában. Hetekkel ezelőtt történt, hogy a szegedi 46-ik gyalogezred két katonája Tóth Hadrepás Pál tizedes és Szivovics Pál közlegény megszöktek ezredüktől. A mult napokban a jánoshalmi csendőrség Baja és Jánoshalma között egy bujkáló katonát pillantott meg. Utána vetették magukat és rövid üldözés után el is fogták. Az elfogott katona a 46-os gyalogezred hajtókáját viselte. A csendőrkézre került katona elfogatása után hajmeresztő dolgokat mondott el. Szegedről megszökte agyonlőttek egy földmivest. Ezután Szeged határától menekülve Jánoshalma határáig jutottak, közben apróbb-nagyobb lopásokat követtek el. Jánoshalma határában megölték egy embert, aztán kirabolták. Rossz lelkiismeretük innen is tova űzte őket. Elköborogtak éjnek idején a földeken keresztül a bajai Dunapartig és a Duna befagyott hátán átmenekültek a tulsó partra. A tulsó parton az erdőben összevesszezték a rablott zsákmányon. Szó szót ért, majd öltre kaptak, mire az elfogott közlegény manlicher-fegyverével leterítette cinkostársát, Tóth Hadrepás Pált. A csendőrök a rémes vallomás után átmentek a Dunántuli részre, ahol átlőtt mellel a megjelölt helyen ráakadtak a szökevény katonára. A gyilkos katonaszökevényt erős fedezet mellett átkísérték Szegedre ezredparancsnokságához.

Bál. A bajai kereskedő ifjak egylete folyó hó 20-án hangversenyyel egybekötött farsangi bált rendez.

A király fia. Arnold Mátyás 30 éves szabadkai cipésmester elment az állami gyermekmenhely felügyelőségéhez és kérte, hogy az atyjánál cipőfűzést tanuló leánykát engedjék át neki, hogy a király elé mehessen vele, mert ő a király fia, a leányka pedig a király leánya. „Ő Felseje a király nevében kérem ezt Önöktől” — ezzel fejezte be kérelmének előterjesztését Arnold. A felügyelőnő rögtön tisztában volt, hogy örülni van dolga s az intézet igazgatójának jelentette a különös látogatást, ki konstatalta, hogy Arnold közveszélyes örült. A szerencsétlen cipésmestert úgy távolították el a gyermekmenhelyről, hogy Pertich kapitányhoz kell mennie, aki a kabinetirodának be fogja jelenteni Arnold látogatását a királynál. A mentők segítségével azután kórházba vitték, hol az elmebeteg-osztályon helyezték el.

Halálozás. Zsivánovits Zsiván m. kir. erdőmester folyó hó 5-én hosszas szenvedés után Újvidéken meghalt.

A leány miatt. Vasárnap d. u. Bácsalmáson egyik korcsmában vígan táncoltak a legények meg a leányok, csak Kovács János nem táncolt, mert az ideálja nem vele, hanem vetélytársával, Sztuparics Józseffel ment táncolni. Kovács boszut forralt és este felé, amikor Sztuparics haza felé ment a bálból, megtámadta és a hasába szurta a bieskáját. A szerencsétlen embert halálos sérülésével a szabadkai közkórházba szállították, a gyilkost pedig a csendőrség letartóztatta.

Aggkori ellátás Angliában. December 31-ig majd 600,000 volt azon 70 éven felüli aggastyánok száma, kiknek az angol állam aggkori ellátást fizet. Angliában minden 70 emberre esik egy állami nyugdíjas s mivel a 70 éven felüli emberek számát 1.254,286-ra becsülik, következik, hogy ezek közül minden második kap aggkori nyugdíjat, illetőleg ellátást. Az erre javasoltak 90%-a, vagyis 339,388 ember heti 5 shillinget kap, melyet akkor fizetnek ki, ha évi jövedelmük nem haladja meg az 510 shillinget. Ez a törvény legalább 180 millió koronájába kerül az angol államnak évenként. Az ellátottak fönt kiténtetett számában Írország 170,365, Anglia és Wales 360,900 emberrel szerepel. A többi Skótszagra esik.

Rohamos áradás. Baján a Duna és Sugovica rohamosan árad. A gyors áradás nagy károkat okozott a molnároknak, amennyiben a malmokat felszakította a kikötőből, a horgonyok felszabadultak és így a malmok elindultak.

Táncestély a messinaiak javára.

Fényesen sikerült táncestélyt rendezett a bácsi fiatalok január hó 28-án a bácsi kaszinó összes termeiben a délolaszországi földrendés károsultjai javára.

A rendezőség, melynek élén az áldozatkészségéről meggyeztette ismert Ertl István állott, már hetekkel előbb serényen dolgozott és agított, csakogy az est sikerét minél inkább biztosítsa. S hogy e jótékony célú táncmulatság oly pompásan sikerült, az nemcsak a rendezőség lelkes munkájának, hanem a nagyszámban megjelent előkelő közönségnek is érdeme, mely megjelenésével erkölcsileg és anyagilag járult hozzá e fényes est sikeréhez.

Este 9 óra tájban kezdett gyülekezni a bái közönség a kaszinónak ez alkalommal káprázatosan feldisített helyiségeiben. Különös figyelmet keltett maga a táncterem, mely hogy valóságos keleti pompában uszott, az legelső sorban a bácsiak közszeretben álló jegyzőjének Tripolszky Bélának érdeme volt, ki ez alkalomra nagy buzgóságában egész lakás berendezését is feláldozta volna, csak-hogy minél impozánsabb keretet teremthessen a táncoló közönség számára.

Merem állítani, hogy akik jelen voltak, nem fogják elfelejteni ezt a kellemes mulat-

ságot, melyen az aranyos jökevedvet nemcsak Dankó Lajos cigányai tartották fenn, hanem főleg azok a szebbnél szebb fiatal hölgyek, akik fáradszótlan tüzzel járták a bácskai esárdást egész reggeli 8 óráig. Ekkor se voltak még fáradtak, de véget kellett vetni a mulatságnak, mert a bajai cigányoknak el kellett utazniok s cigány nélkül bizony még a jökevedű bácsiak sem tudnak mulatni.

A szép számban megjelent hölgyek közül feljegyeztük a következőket:

Asszonyok: gróf Bombelles Alajosné (Vajszka), Berzenkovits Péterné (Bácsujfalu), Blum Henrikné, Blum Mihályné, dr. Hannig Györgyné, özv. Kaltner Györgyné, Kobetics Józsefné, Kukula Antalné, Koringer Antalné (Bácsujlak), Kallna Oszkárné (Budapest), Leinweber Györgyné (Hódság), Nagy Károlyné, Rausch Alfrédné (Hódság), id. és ifj. Resch Józsefné, Richter Ferencné, Stalter Sándorné, Schweitzer Jánosné, Topalits Imréné, Weisz Adolfné.

Leányok: Beck Irénke és Emmuska (Hódság), Berzenkovits Irénke (Bácsujfalu), Kaltner Irma, Koringer Paula és Aranka (Bácsujlak), Hirmann Annuska (Palona), Resch Laura, Springer Bertuska, Stalter Ancika és Margitka, Stumpf Irénke (Palona) Szabó Etuska (Vajszka), Vogel Margitka (Budapest), Weinrich Jolánka és Weisz Jolánka.

Felülfizettek: Ertl István 200 kor., Tripolszky Béla 49 kor., dr. Hannig György és neje 16 kor., ifj. Kubesch István 12 kor., Kugler István, Gebauer Emil, Lare Izidor, Kukula Andor, Wundszám Sándor, Tripolszky Gábor, Schweitzer János, Schneider János, id. Resch József 8—8 kor., gróf Bombelles Alajosné, Evetovits Iván, Richter Ferenc 6—6 kor., ifj. Resch József, Blum Henrik 5—5 kor., Berzenkovits Péter 4 kor., Weisz Hugó, Nagy Károly, Kobetics József, Rausch Alfréd, Weisz Adolf, Alberti János, Leinweber György, Blum Mihály, Topalits Imre 2—2 kor., Stumpf Irén, Karsay István, Koringa Antal, Hirmann Máté, Stalter Sándor, Pennavin Alajos, Kukula Antal 1—1 kor.

A rendezőség ez uton mond köszönetet a nagylelkű felülfizetőknek, akik nemes adományaikkal szintén hozzájárultak ahhoz, hogy a délolaszországi szerencsétlenek nyomora enyhíthessék. Külön köszönet és elismerés illeti meg Schweitzer Jánosné öngyűségét, aki a szünóra alatt virágokat árusított a jótékony célra. Ezen igazán kedves ötletének köszönhető, hogy a rendezőség 24 kor. 80 fillérel többet juttathatott a nemes célra.

W. S.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága 1909. évi február hó 20-án és a szükséghez képest a következő napokon mindenkor délelőtt 9 órakor Zomborban a megyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Szabályrendelet a közegészségügy rendezését tárgyazó 1908. XXXVIII. t. c. végrehajtása tárgyában.

2. A községi és körorvosok lakáspénzének megállapítása.

3. A vármegyebeli községek közegészségügyi beosztása, illetve a külön orvosok tartására jogosított községek és orvosi körök megállapítása.

4. Honvédelmi m. kir. miniszternek leirata a lovatató bizottságok megalakítása tárgyában.

5. Beltügyi miniszternek leirata Bácsóváros, Dunabökény és Boróc községek határához tartozó egyes birtokrészek kölcsönös átcsatálása tárgyában.

6. Kereskedelemügyi miniszteri intézkvény a Pétteróve község határában átvonuló szabadkaóbecsei közut kitézése ügyében felmerült eljárásai költségek megállapítása tárgyában.

7. Kereskedelemügyi miniszteri intézkvény Nagybaracska község közdülő közutjainak törzskönyvezése tárgyában.

8. Nyitra vármegye közönségének átirata báró Jeszenák János 1848—49-iki vértanu

emlékének emelendő szoborköltségeihez adandó hozzájárulás iránt.

9. Turóc vármegye közönségének átirata a községi és körjegyzők nyugdíjgyének országos és egységes rendezése tárgyában.

10. Zemplén vármegye közönségének átirata a koalícióban levő egyetértő hazafias pártoknak egyesítése tárgyában.

11. Pozsony szab. kir. város közönségének átirata a vasárnapi munkaszünet tárgyában.

12. Hajdu vármegye közönségének átirata a „Ne temere“ kezdetű pápai decretum érvénytelenítése tárgyában.

13. Pécs szab. kir. város közönségének átirata az összes köztisztviselőknek és katonáknak a községi terhek viseléséhez való bevonása tárgyában.

14. Abauj-Torna vármegye közönségének átirata a volt vármegyei számvonóságnek visszaállítása tárgyában.

15. Alsófehérvármegye közönségének átirata községi és körjegyzőknek arcképes igazolvánnyal való ellátása tárgyában.

16. Polgármesterek értekezletéből átirat, a törvényhatósági joggal bíró városok közigazgatására vonatkozó külön önálló törvény alkotása tárgyában.

17. Ugyanattól a katonai beszállásolási törvény módosítása tárgyában.

18. Jász-Nagykun Szolnok vármegye közönségének átirata a helyhatósági állatorvosok illetményének rendezése tárgyában.

19. A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek kérése a közegészségügyi mérnöki osztály fenntartása tárgyában.

20. Főispáni átirat a magyarkanizsai rendőrkapitány kinevezése tárgyában.

21. Főispáni átirat Glatz Gyula kinevezése tárgyában.

22. Főispáni átirat dr. Ritter Gyula tb. főbíró áthelyezése tárgyában.

23. A vármegye közigazgatási bizottságának határozata a jánosalmi tanyai iskolák építése tárgyában.

24. A vármegye egészségügyi bizottságának jelentése az adai II. gyógyszerár felállítására kérdésében.

25. Alispáni előterjesztés néhai id. gróf Chotek Rezső által tett két rendbeli alapítványról kiállított „Alapító levél“ jóváhagyása tárgyában.

26. Alispáni jelentés a „Slöjd“ tanfolyam lefolyásáról és az adott vármegyei hozzájárulás elszámolásáról.

27. Alispáni jelentés időközi megyebizottsági tagválasztások tárgyában.

28. Alispáni előterjesztés a gépkocsik közúti közlekedésének szabályozása tárgyában.

29. Alispáni előterjesztés az újvidék szegedi törvényhatósági közút tisztviselői társaságának szakaszon évenként szűkegült átrakási munkát és kongó téglák szállítása biztosítása iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában.

30. Alispáni előterjesztés Bátmonostor és Vaskút községek közdülő közutjairól készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában.

31. Alispáni jelentés a községi képviselőtestületek számvizsgáló ülésére az elnöki teendőket ellátására bivatottak kijelölése iránt.

32. Palánkai járás főszolgabírójának előterjesztése Bácsatváros község bírójának a község terhére tűzkár ellen való biztosítása tárgyában.

33. Répási István és társai felebbezése Temerin községnek a községi jegyző fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

34. Hartmann Pál felebbezése Ujsóvár községnek egy községi őrnöki állás rendezéséről tárgyában hozott határozata ellen.

35. Taskovits István felebbezése János-halma községnek Kopecky Győző jegyzőnek adandó fellebbezése tárgyában hozott határozata ellen.

36. Molnár Magyar Margit özvegynek felebbezése Péterréve község határozata ellen a dajka járulék kiadásának megtagadása tárgyában.

37. Fejes István felebbezése Wekerlefalva község határozata ellen az acélföldmérő szalag használatáért fizetendő díjak tárgyában.

38. Grátis Józsefné felebbezése Ópalánka községnek a fizetésfelemelés megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

39. Horovitz D. L. és társainak felebbezése Palánkán megejtett községi előljáróválasztás ellen.

40. Ripszám János felebbezése Dunabölkény községnek biányzó földért kért kárpótlást megtagadó határozata ellen.

41. Zeiner Péter és társa felebbezése Torzsa községnek munkaházak építésének megtagadása iránt hozott határozata ellen.

42. Kiss Mihály és társai felebbezése Mélykut községnek a kéményseprési díjak megváltása tárgyában hozott határozata ellen.

43. Kubinyecz János felebbezése Pincéd községben megejtett II. segédjegyzői választás ellen.

44. Gyiszalov Bozsidar felebbezése Turja községben megejtett adófogyasztási ellenőr választása tárgyában.

45. Gaál János és társai felebbezése Katymár községnek az 1907. évi rendőrségi ruházat tárgyában hozott határozata ellen.

46. Klemm Matyas és társai felebbezése Bajmok községnek a bérkocsi szabályrendelet megváltoztatását megtagadó határozata ellen.

47. Szeneczy Zsigmond és társai felebbezése Bácsordas községnek a rendőri ruházat tárgyában hozott határozata ellen.

48. Jojin Dancsika és társa felebbezése Szenttamás község képviselőtestületének a községi házi és adópenztárnoki állás betöltése tárgyában hozott határozata ellen.

49. Csáti János és társainak felebbezése Zenta városnak egy új anyakönyvi kertlet felállítására tárgyában hozott határozata ellen.

50. Nagy Abonyi András felebbezése Zenta városnak a központi elemi iskola udvarából kihordott trágya értékének megtérítése tárgyában hozott határozata ellen.

51. Nagymélykúti Elek István felebbezése Zenta városnak a haszonbéri szerződések megkötése körül követendő eljárás tárgyában hozott határozata ellen.

52. Sziracski Nóvo és társai felebbezése Szenttamás község képviselőtestületének a bírói szék betöltése tárgyában hozott határozata ellen.

53. Pál István és társai felebbezése Bácsfeketehégy községnek a segédjegyző és községi őrök fizetésfelemelését megtagadó határozata ellen.

54. Trumin Anna felebbezése Sztapár községnek segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

54. Dr. Freund Illés felebbezése Obecse községnek Mihályi Sandor jegyző részére megszavazott kárpótlás tárgyában hozott határozata ellen.

56. Ifj. Antal András felebbezése Obecse községnek a képviselőtestület megalakítása tárgyában hozott határozata ellen.

57. Szaics Ervin Ede felebbezése Nemesmitics községnek az utcák és terek szabályozása tárgyában hozott határozata ellen.

58. Korbai Pál felebbezése Kiskér községnek a közgyűlési jegyzőkönyvek nyelve tárgyában hozott határozata ellen.

59. Korbai Pál és társai felebbezése Kiskér községnek az állami iskola felépítésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

60. Horváth Mihály felebbezése Bácsgyulafalva községnek orvosi lak építése tárgyában hozott határozata ellen.

61. Hümpfner Alajos és társai felebbezése Órszállás községnek a felekezeti iskolák fenntartási költségeinek elköltözése tárgyában hozott határozata ellen.

62. Schick János Frigyes és társai felebbezése a Torzsa községben megejtett bíróválasztás ellen.

63. Tuffner József és társai felebbezése a Kerény községben megejtett másodbírói és közgyámi választás ellen.

64. Zetti Antal és társai felebbezése a Körtés községben megejtett előljáró választás ellen.

65. Ivanovits Péter és társai felebbezése a Csönopla községben megejtett előljáró választás ellen.

66. Kovács György és társai felebbezése

az Órszállás községben megejtett előljáró választás ellen.

67. Rákity Milos felebbezése Bácsföldvár községnek a korcsmák létszámának felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

68. Bereczkó Dénes felebbezése Dávod községnek egy rendőri állás beszüntetése és helyette végrehajtói állás szervezése tárgyában hozott határozata ellen.

69. A községi rendőrség felebbezése Dávod községnek a rendőrség részére kiszolgáltatandó ruházat megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

70. Dudás Imre és társai felebbezése Nagybaracska községnek a rendőrség részére kiszolgáltatandó ruházat megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

71. Bari János és társai felebbezése Nagybaracska községnek a községi kiabírók és látó fizetésfelemelésének megtagadása, úgy a doboltatási díjak felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

72. Mojzes Ferenc felebbezése Dávd községnek a kisbírók részére megtagadott kukoricaföld átengedése tárgyában hozott határozata ellen.

73. Fischer Ignác felebbezése Nagybaracska községnek a korcsmák létszámának felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

74. Dr. Majinszki Milutin felebbezése Zsablya községnek a községi orvos látogatási díjai tárgyában hozott határozata ellen.

75. A községi rendőrség felebbezése Vaskút községnek a községi rendőrség 1907. évi ruhaátalányának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

76. Medurity Z. János felebbezése Turja községnek járdák építése tárgyában hozott határozata ellen.

77. Kelemen József felebbezése Obecse határozata ellen, melyben öt tiszteletdíj iránti kérelmével elutasították.

78. Ifj. Árpási János felebbezése Ada községnek a jégverem átengedése tárgyában hozott határozata ellen.

79. Frazon Ferenc felebbezése Bajmok községnek a tiszteletdíjának tulajdonos összegben való megállapítása tárgyában hozott határozata ellen.

80. Jovanovics Milán és társai felebbezése Dunagárdony községnek a tanítók fizetését felemelő határozata ellen.

81. Obrenov Tósa és társai felebbezése Dunagárdonyban a politikai községnek az egyházközség ellen indított tulajdonjogi perétől való elállása tárgyában hozott határozata ellen.

82. Hübchen Jakab és társai felebbezése Ujverbász községnek a hullágetető kemence építése tárgyában hozott határozata ellen.

83. Bagi Ferenc és társai felebbezése Magyarkanizsa városnak a vágóhid jökarban tartása és vágatási díjak megállapítása tárgyában hozott határozata ellen.

84. Vojnovity Vladimir felebbezése Bácsföldvár községnek az alsó réten a község alatt elterülő parlagi föld herékek alá leendő bérheadása tárgyában hozott határozata ellen.

85. Ladányi Ervin és Bosnyák János felebbezése a jegyzői fizetés megállapítása ellen.

86. Temerin község határozata Török Lőrinc és Zelenák János kártalanítása tárgyában.

87. Tiszta'stvánfalva község határozata a községi rendőrségi szabályrendelet módosítása tárgyában.

88. Ósóvár község határozata a községi közlekedési utak törzskönyvezése tárgyában.

89. Okér község határozata a községi kisbírók fizetésének felemelése tárgyában.

90. Martonos község határozata Berger Károly őrök előlege és jutalmazása tárgyában.

91. Martonos község határozata a községi jegyzők napidíj és utiköltségeinek átalányban való megállapítása tárgyában.

92. Martonos község határozata Mihályi Jenő adóügyi jegyző fizetési előlege tárgyában.

93. Palánka község határozata Ranabauer Gyula terhén vezetett korcsma haszonbérhátralék törlése tárgyában.

94. Palánka községnek határozata Petrovits János terhén vezetett korcsma haszonbér törlése tárgyában.

95. Boróc község határozata dr. Róth Leo és dr. Csernyus Pál ügyvédek díjainak kifizetése tárgyában.

96. Kunbaja község határozata a kulai posztógyár részvényeinek jegyzése tárgyában.

97. Bácsstóváros község határozata a vasut céljaira kisajátított jegyzői föld vételárának megállapítása tárgyában.

98. Wekerlefalva község határozata suly-, tőr- és hossz mértékek beszerzése tárgyában.

99. Wekerlefalva község határozata kendermérésért szedhető díjak megállapíthatása tárgyában.

100. Bulkeszi község határozata a községi közgyám fizetésének megállapítása tárgyában.

101. Dunabökény község határozata Jelinek Nándornak használatra átengedendő községi terület tárgyában.

102. Dunabökény község határozata Kederer József helyettes jegyző jutalmazása tárgyában.

103. Boróc község határozata a községi előfogatosokkal kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

104. Szépliget község határozata Knöbl József és társai községi pótdóójának leírása.

105. Paripás határozata a marhaállásról való földhordás tárgyában.

106. Magyarkanizsa határozata 20 holdnyi földterületnek bérbeadása tárgyában.

107. Bácsalmás határozata 2 lánccal erdőföld rigolirozási költsége tárgyában.

108. Bácsalmás határozata az apácázárda kijavitása tárgyában.

109. Bácsalmás határozata a régi finiskola tetőzetének kijavitása tárgyában.

110. Bácsalmás határozata a gyepmester fizetésemelése tárgyában.

111. Ada határozata Sztricievics Áron és társa legelőbérhátralékának leírása tárgyában.

112. Vajsza határozata egy új tanítói állás rendszeresítése tárgyában.

113. Vajsza—Bogyán kisközségek határozatai a segédjegyzői állás üresedésben léte alatt megtakarított fizetés hováfordítása tárgyában.

114. Hódság határozata községi kendermérés beszerzése és használata iránt alkotandó szabályrendelet tárgyában.

115. Katymár határozata az 1907. évi községi közmunkaváltság tárgyában.

116. Madaras határozata a rendőrség ruházata tárgyában.

117. Bácsujfalva határozata a községi szolgák fizetésemelése tárgyában.

118. Paripás határozata a rendőrség ruházata tárgyában.

119. Martonos határozata dr. Lovász Andor ügyvédi díjai tárgyában.

120. Szentflúp határozata a községi rendőrség ruházata tárgyában.

121. Militics közbirtokosságának határozata szervezési szabályainak megállapítása tárgyában.

122. Gombos, Torzsa, Bácsgyulafalva községek és Zenta város legeltetési szabályrendeletei.

123. Zenta város határozata Madari János és társai napidijai tárgyában.

124. Ugyanannak határozata a középkereteki szülészeti fizetésének felemelése tárgyában.

125. Ugyanannak határozata Homolya Máté és társa fizetési előlege tárgyában.

126. Ugyanannak határozata Kalmár Vince fizetési előlege tárgyában.

127. Ugyanannak határozata Gergelyi Gábor utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

128. Ugyanannak határozata Nagy István hátralékának törlése tárgyában.

129. Ugyanannak határozata Perisity György utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

130. Ugyanannak határozata Habram Ignác utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

131. Ugyanannak határozata Bálint Mihály utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

132. Ugyanannak határozata Gulyás József utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

133. Ugyanannak határozata Farkas Ferenc Mihály utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

134. Ugyanannak határozata Kuczevits Elek utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

135. Ugyanannak határozata Farkas I.

Mihály utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

136. Ugyanannak határozata Balog Mihály utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

137. Ugyanannak határozata Balog Sándor utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

138. Zenta város határozata a Horváth Miklóssal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

139. Ugyanannak határozata a Forray Ferencel kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

140. Ugyanannak határozata a Kovács Istvánnal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

141. Ugyanannak határozata a Fekete Antallal és Kovács Ferenc Husossal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

142. Ugyanannak határozata a Matuz Antallal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

143. Ugyanannak határozata a Berzeneczy Domokossal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

144. Ugyanannak határozata az Erdelyán Milánnal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

145. Ugyanannak határozata a Fényszarusi Andrásval kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

146. Ugyanannak határozata a Tóth Mihályval kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

147. Ugyanannak határozata a tisztai rakpart folytatásának kiépítése tárgyában.

148. Ugyanannak határozata a gimnáziumi igazgató részére a tandíj kezeléseért engedélyezett tiszteletdíj tárgyában.

149. Ugyanannak határozata Banyári Eszter kórházi ápolási díja tárgyában.

150. Ugyanannak határozata Bajtainé Kiss Jovak Örsné kórházi ápolási díja tárgyában.

151. Ugyanannak határozata Túr Béla utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

152. Ugyanannak határozata Tomász János utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

153. Ugyanannak határozata Tóth Lihály utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

154. Ugyanannak határozata Sándor Illés utóállítási költségeinek törlése tárgyában.

155. Ugyanannak határozata özv. Nagy Ferencné szül. Baltai Verona hátralékának törlése tárgyában.

156. Ugyanannak határozata a Vuits Györggyel kötendő csereügylet tárgyában.

157. Ugyanannak határozata hitelátruházás engedélyezése tárgyában.

158. Ugyanannak határozata Döme Péter fizetési előlege tárgyában.

159. Ugyanannak határozata a Rogovits János és társai tanítók fűtési átalánya tárgyában.

160. Ugyanannak határozata a Fendrik Tóbiás 1848/49-es honvéd segélyezése tárgyában.

161. Szenttamás község határozata Sendula Sándor és társainak munkészlakások építése iránt beadott kérelme tárgyában.

162. Szenttamás község határozata a Kovácsévits Anka és Angelina javára engedélyezett segély tárgyában.

163. Szilágyi határozata a szervezeti szabályrendelet tárgyában.

164. Ugyanannak határozata a közgyűlések száma és ügyrendjére vonatkozó szabályrendelet tárgyában.

165. Ugyanannak határozata a vallási járulékok kivétele és kezelése tárgyában alkotott szabályrendelet tárgyában.

166. Ugyanannak határozata a hirdmények közzététele tárgyában alkotott szabályrendelet tárgyában.

167. Ugyanannak határozata a fogyasztási adókezelésről alkotott szabályrendelet tárgyában.

168. Ugyanannak határozata a községi faiskola kezeléséről alkotott szabályrendelet tárgyában.

169. Ugyanannak határozata a község kötelekebe való felvételért fizetendő díjakat megállapító szabályrendelet tárgyában.

170. Ugyanannak határozata a községhez érkező pénz, érték és egyéb küldemények átvételére vonatkozó szabályrendelet tárgyában.

171. Ugyanannak határozata a jár'atkezelésre vonatkozó szabályrendelet tárgyában.

172. Szond község határozata a legeltetési szabályrendelet tárgyában.

173. Obecse határozata a felekezeti tanítóknak tanfolyamban történendő utazásaik alkalmából megállapítandó fuvar- és napidijaik tárgyában.

174. Kishegyes határozata a vallási járulékok elengedése tárgyában.

175. Ugyanannak határozata Hermeicz Pál és társa szegényalaptartozásának elengedése tárgyában.

176. Ugyanannak határozata a „barafenék” eladása tárgyában.

177. Ugyanannak határozata Hermeicz József és társai tartozásai leírása tárgyában.

178. Ugyanannak határozata Kőröskényi Károly és társa számadási térítvényeinek leírása tárgyában.

179. Ugyanannak határozata Horváth János terhén álló hátralék leírása tárgyában.

180. Kishegyes határozata az italmérségi és fogyasztási adóhátralékok leírása tárgyában.

181. Bácskertes határozata orvosi lak céljaira vásárolt ház megvétele tárgyában.

182. Szond határozata orvosi lak vétele tárgyában.

183. Ugyanannak határozata az Odry töltés utáni adó visszatérítés tárgyában.

184. Apatin határozata a segédjegyzők fizetésemelése tárgyában.

185. Ugyanannak határozata az iparostanonciskolában egy tanítói állás szervezése tárgyában.

186. Csantavér határozata három tanítói állás szervezése és három tanterem létesítése tárgyában.

187. Apatin határozata az elévült állami adóknak a községi pénztárból leendő megtérítése tárgyában.

188. Bácsfeketehegy határozata a gyepmesteri állás rendszeresítése és az erre vonatkozó szabályrendelet tárgyában.

189. Szeghegy határozata a gyepmesteri állás rendszeresítése és az erre vonatkozó szabályrendelet tárgyában.

190. Ugyanannak határozata a községi szülészeti állás javadalmazása tárgyában.

191. Bácsgyulafalva határozata egy kisbíró végkielégítése tárgyában.

192. Kunbaja határozata a harangozó fizetése tárgyában.

193. Mélykut határozata a rendőrök ruházatalánya tárgyában.

194. Mohol határozata Jankovits Darinka tanítónő korpótléka tárgyában.

195. Kerény határozata a kántori szalma-illetmény megváltása tárgyában.

196. Kerény határozata Willmann János mérnök pótdíjai tárgyában.

197. Cservenka határozata a ref. lelkészi föld községi pótdóója tárgyában.

198. Gádor határozata a rendőrségi ruházatalány tárgyában.

199. Nemesmilitics határozata az előfogatosok bérének emelése tárgyában.

200. Bajmok határozata egy új orgona költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

201. Bácsgyulafalva határozata az ovoda felépítése tárgyában.

202. Kula határozata a fogyasztási adóellenőr fizetésének emelése tárgyában.

203. Kula határozata a községi ingatlan eladása tárgyában.

204. Oszivác határozata a megtakarított esküdti fizetések felosztása tárgyában.

205. Kula határozata a szövőgyár részvényeinek jegyzése tárgyában.

206. Kula határozata egy tanonciskolai tanítói állás szervezése tárgyában.

207. Bácsgyulafalva határozata Sipos György segélye tárgyában.

208. Bácsgyulafalva határozata a fogyasztási adóellenőr tiszteletdíja tárgyában.

209. Bácsgyulafalva határozata a végrehajtói állás fentartása tárgyában.

210. Nemesmilitics határozata a Kaich Jánossal kötött szerződés felbontása tárgyában.

211. Kula határozata a Széchenyi-féle ház megvétele tárgyában.

212. Boldogasszonyfalva határozata az

- ártézi kut furására vonatkozó szerződés tárgyában.
213. Hercegszántó, Vaskút, Csátalja, Dávod községek határozatai a sorozási költségek mikénti fedezése tárgyában.
214. Nádajla határozata a volt iskolai gondnoknak 160 korona térítvény visszafizetése tárgyában.
215. Csávoly határozata a körorvos költözködési költségeinek megtérítése tárgyában.
216. Nagybaracska határozata a Margitta szigeti ármentesítési díjak beszédése tárgyában.
217. Sajkásgyörgye határozata a felfüggesztett községi bíró illetményének hovafor-dítása tárgyában.
218. Béreg határozata a rendőri költségek miként leendő kivetése tárgyában.
219. Nagybaracska határozata a györgypusztai szülész női állás betöltése tárgyában.
220. Vaskút határozata a községi kisbírók egyenruházata tárgyában.
221. Hercegszántó határozata a rendőri költségek miként leendő kivetése tárgyában.
222. Sajkásgyörgye határozata a községi írnok lakbéré tárgyában.
223. Nagybaracska határozata a Margitta szigeti ármentesítő díjak után befolyandó végrehajtási díjak hovafor-dítása tárgyában.
224. Csurog határozata a községi szülész női fizetésemelése tárgyában.
225. Ugyanannak határozata a községi albiró jutalmazása tárgyában.
226. Nádajla határozata iskolaalap rendezése tárgyában.
227. Ugyanannak határozata a képzési és nevelési alap rendezése tárgyában.
228. Boldogasszonyfalva határozata a fogyasztási és italadó kezelése tárgyában.
229. Sajkásgyörgye határozata a borítal és huszfogyasztási adók mikénti kezelése tárgyában.
230. Gara határozata a régi kántorlak és iskolaépület felépíttetése tárgyában.
231. Felsőszentiván határozata Horváth Máté örökösai elleni per tárgyában.
232. Sajkásgyörgye határozata 40000 koronás kölcsön felvétele tárgyában.
233. Nádajla határozata a községi köztér bekerítése tárgyában.
234. Zsablya határozata a behajthatlan követelések leírása tárgyában.
235. Sajkásgyörgye határozata a róm. kath. iskola segítése tárgyában.
236. Csátalja határozata a farskola alapból időközi kölcsönök igénybevétele tárgyában.
237. Csurog határozata a községi kézbesítő fizetési előlege tárgyában.
238. Ugyanannak határozata a vágóhídi szolga béremelése tárgyában.
239. Boldogasszonyfalva határozata a község ház építése alkalmával felmerült többlet kiadás honnan leendő fedezése tárgyában.
240. Csátalja határozata a róm. kath. templomi orgonafújtató fizetésének megállapítása tárgyában.
241. Sajkásgyörgye határozata a vadászati hűbérösszeg elengedése tárgyában.
242. Sajkásgyörgye határozata a behajthatlan követelések tárgyában.
243. Nádajla határozata az államadóssági kötvény kamatainak leírása tárgyában.
244. Csávoly határozata a tenyészállatok fenntartási költségeinek mikénti fedezése tárgyában.
245. Dávod határozata a községi temető kijelölése tárgyában.
246. Sajkásgyörgye határozata a községi alkalmazottak nyugdíjjárulékaiknak a község által való átvállalása tárgyában.
247. Csurog határozata a holt Tiszaág megnyitása érdekében Budapesten járt küldöttségi tagok napidíjai tárgyában.
248. Péterréve határozata a községi szolgák fizetésemelése tárgyában.
249. Ugyanannak határozata a róm. kath. plébánia építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában.
250. Ugyanannak határozata a magyar mezőgazdák szövetkezetébe való belépés tárgyában.
251. Csurog határozata a községi lámpagyújtogató fizetésemelése tárgyában.
252. Péterréve határozata a községi pénztárnok fizetésemelése tárgyában.
253. Ugyanannak határozata a segédjegyző fizetési előlege tárgyában.
254. Csurog határozata a községi iskola javítási munkálatainak biztosítása tárgyában.
255. Ugyanannak határozata az adófelkötvények nyilvánosítási költségeinek fedezése tárgyában.
256. Nagybaracska határozata a Margittaszigeti vízszabályozási járulékoknak honnan leendő fedezése tárgyában.
257. Nádajla határozata a községi ovoda és elemi iskola beburkolása tárgyában.
258. Kossuthfalva község határozata ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.
259. Hercegszántó határozata a Duna védgát alapból felveendő kölcsön mikénti visszafizetése tárgyában.
260. Káty határozata a titel—nagybecskereki h. é. vasút segítése tárgyában.
261. Martonos határozata a martonos—szeibkereszturi kompátkelés céljaira felvett kölcsön visszafizetésének elhalasztása tárgyában.
262. Szentfűlöp határozata a község tulajdonát képező államkötvények eladása tárgyában.
263. Bácsföldvár határozata a szegedi sike-néma intézet anyagi támogatása ügyében.
264. Nádajla község határozata Nádajla község és Rakits Zsivanné és társai között létrejött egyezség elfogadása tárgyában.
265. Sajkásgyörgye község határozata Otity Dusán kártalanítása tárgyában.
266. Zsablya község határozata a Csonkita Rádanak ajándékozott harhely tárgyában.
267. Sajkáslak határozata járdák létesítése iránt.
268. Katymár határozata rendőrök létszámának csökkentése tárgyában.
269. Káty határozata vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletnek megváltoztatása iránt előterjesztett kérelme tárgyában.
270. Dunagárdony határozata az 1906. évi számadásból felmerült térítvény fedezése tárgyában.
271. Káty határozata Szubics Milos és társainak házhely adományozás megtagadása iránt.
272. Káty határozata a községi végrehajtó fizetés felemelése tárgyában.
273. Káty határozata a kézbesítő fizetésének felemelése tárgyában.
274. Tiszakálmánfalva határozata Városi Mihály jegyző pótléka tárgyában.
275. Mozsor határozata óvónő részére fadása tárgyában.
276. Ada határozata a fogyasztási adó-kezelők jutalmazása tárgyában.
277. Mozsor határozata házhelyek adományozása tárgyában.
278. Turja határozata iskolaépítés tárgyában.
279. Sajkászentiván határozata az ottani gör. kel. szerb. és ág. hitv. evangélikus egyházaknak 200 hold föld adományozása tárgyában.
280. Ada határozata rendőri létszám csökkentése és egy csendőrra felállításának iránti kérelme tárgyában.
281. Dunagárdony határozata Kiojérán Lukácsra tévesen kivetett legelődíj leírása tárgyában.
282. Sajkászentiván határozata a menedékház építési munkálatainak Mayer Henriknek biztosítása tárgyában.
283. Alsókaból határozata iskola és tanító lak építésének biztosítása tárgyában.
284. Titel határozata a kulai postógyár részvényjegyzése tárgyában.
285. Tündéres határozata a gkel. szerb lelkész fizetése egy részének a községi pénztárból leendő kifizetése tárgyában.
286. Titel határozata Czrnics Ráda segítése tárgyában.
287. Dunagárdony határozata szegény iskolás gyermekek vallástani könyveinek beszerzése tárgyában.
288. Káty határozata Gyurity Száva és társának 140 korona erdőkár díj visszafizetése tárgyában.
289. Felsőkaból határozata az ottani gkel. szerb egyházközségtől 100 hold föld iránt indított perének visszavonása tárgyában.
290. Dunagárdony határozata a politikai községnek az egyházközség ellen indított perének visszavonása tárgyában.
291. Sajkászentiván határozata a Berleth-féle házának jegyzői lakul megvétele tárgyában.
292. Sajkászentiván határozata iskoláinak államosítása iránt.
293. Káty határozata I. oszt. írnoknak szabályrendeletileg való fizettségállapítása tárgyában.
294. Sajkáslak határozata Glavaski Mlagent tanító tiszteletdíja tárgyában.
295. Dunagárdony határozata Piszker József-re tévesen kivetett legelődíj leírása tárgyában.
296. Titel határozata egy mázsa beszerzése tárgyában.
297. Liliomos község határozata a husvizsgálók díjazása tárgyában.
298. Bácsgyulafalva község határozata egy drb tenyészkeptelen bika kiselejtezése tárgyában.
299. Szilbács község határozata a gypmesteri teendők megállapítása tárgyában.
300. Kula község határozata a vásártér berendezése és cédulabáz építése tárgyában.
301. Apatin község határozata behajthatlan követelések leírása iránt.
302. Ófatak község határozata a pótdó százalék felemelése iránt 1908-ra.
303. Apatin község határozata a pótdószázalék felemelése iránt 1908-ra.
304. Vajszka község határozata behajthatlan követelések leírása iránt.
305. Bogyán község határozata behajthatlan követelések leírása iránt.
306. Palánka község határozata behajthatlan követelések leírása iránt.
307. Zenta város határozata a házipénztárt kiegészítő alapból 1909. évre felveendő kölcsön mérve tárgyában.
308. Fenczik János kérvénye tanulmányi segély iránt.
309. Mihályi Sándor kérvénye nyugdíjazása iránt.
310. Özv. Csincsák Benedekné kérvénye kegydíj iránt.
311. Krix Márton közg. tanfolyamballgató kérvénye segély iránt.
312. Özv. Szláv Eleménné kérvénye nyugdíj és nevelési járulék iránt.
313. Szkalin Benó kérvénye nyugdíjának megállapítása iránt.
314. Özv. Vadócz Istvánné kérvénye kegydíj vagy segély iránt.
315. Fleischhacker Anna és Margit kérvénye temetkezési segély iránt.
316. Veprőd község kérelme a bódási járáshoz leendő átsatolása iránt.
317. Zenta város kérvénye utadó elengedése iránt.
318. Herceg Sándor kir. mérnök kérvénye működési pótlék engedélyezése iránt.
319. Istók Imre utmester kérvénye segély iránt.
320. Német Gábor és társai utkaparók kérvénye drágasági pótlék iránt.
321. Ugyanazoknak kérvénye 1 kilométernyi utterület förmésének az utkaparók részére leendő átengedése iránt.
322. Lang András utkaparó kérvénye segélyezés iránt.
323. Baracsanin Lázár és Volits Szteván kérvénye jutalmazás iránt.
324. Özv. Tyirity Dusánné moholi lakos segély iránti kérvénye.

NYILTTÉR. *)

Válasz Mészáros Bélának.

Mészáros a „Bácsmezei Függetlenség”-ben adott „Nyilatkozatában” fentartja állításait dacára annak, hogy én bebizonyítottam azok valótlanágát.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nevezetesen bebizonyítottam, hogy igenis abban állapodott meg Szendével, hogy ez utóbbi által készített feleletet a saját neve alatt közreadja. Hivatkoztam nem sztapári tanura, hanem a saját környezetében levő emberekre. Különben is a „Bácsmezei Függelenség“-hez intézett levelének megírása előtt figyelmeztették, hogy maradjon békében, mert én nem szoktam állítani, mit bizonyítani nem tudok. Aminthogy be is bizonyítottam, hogy kettőnk közül nem én hazudtam s hogy nem én, hanem Mészáros Béla az oroszlanbörbe bujt számár, amely tulajdonságokkal szives volt engem elhalmozni. Mikor azután a felém szórt gyalázkodásai az ő fejére szálltak, nagy méltósággal kijelenti, hogy a személyeskedést izléstelenségnek tartja. Hát bizony izléstelen dolog volt elkezdni a személyeskedést.

Mániája ennek a gyerekeknek, hogy mindenben a katolikus vallás sérelmét lássa s mindig önmagát tartja egyedül hivatottnak a megtorlásra. Nagyfokú önhittség kell ehhez, de meg más is. Pupák feje azután mindenféle kalandba viszi s mikor szorul a kapca, letagadja a csillagot is az égről. Szabadkán is mikor sarokba szoritották, tagadott. Felszólítást kapott, hogy nyilvános vita során bizonyítsa be állításait, de már erre nem volt kapható. Derogált neki vitalkozni egy munkással, kivel előzőleg heteken át vitakoztak a lapokban.

Ezek után a hírlapokban nem igen szerepelt, hanem rávetette magát a tanyai népre, míg egyszer majd elvitte az ördög. Kérem ezt tessék szószerint venni. A kelebiai tanyákon történt, hogy három ördög elragadta s a pokol tűzébe akarta dobni. Mily szép martirhalál kínálkozott! de ő többre becsülte ezt a nyomorult, bűnös földi életet, mint a mártirok pálmáját s bizony könyörgésre fogta a dolgot. Az ördögöknek ugylátszik könyörületesebb szívük van, mint a magát Jézus szive szerinti papnak tekintő Mészáros Bélának s ezuttal megkegyelmeztek, azonban nyomban randevut adtak a másvilágon. Közbe megürült az egyik itteni kápláni állás. Dacára annak, hogy saját bevallása szerint sikeres működése folytán sikerült a szabadkai szocialista mozgalmat visszaszorítani, mégis Zomborba kívánczolt.

Eltekintve attól, hogy ez a hengegés öndicséret s mint ilyen szagos, az ilyen tömeges szocialista írtás már nem divatos; a „Budapesti Hírlap“, no meg a szent „Alkotmány“, valamint a pápai áldásokban bővelkedő néhai „Magyar Állam“ már igen elkopottak.

Elég az hozzá, Szabadkán nem érezte magát jól, az itteni állásra meg más volt kiszemelve. Fogta tehát magát s személyesen ment fel Kalocsára, ahol előadta, hogy Zomborban nagy szükség van keresztény szocializmusra s azt más megteremteni nem képes, csak ő. Ezzel kivitte, hogy az érsek ide disponálta. Azzal persze nem törődött, hogy egy szegény özvegy asszonyt megfosztott attól, hogy gyermekei nevelésében támaszt nyerjen. Ezek könyei s talán átkai nem feszélyezik őt a keresztény erények hirdetésében. Azonban ő csak hirdeti azokat, de nem gyakorolja.

Ezekből láthatja Mészáros, hogy a „Mátitsok“ mégis csak ismerik az ő dispoziójának körülményeit.

Itteni rövid működése alatt türelmetlenségének számos jelét adta. A zsidók szerinte mind gazemberek (persze ezt Krisztus tanításából tudja). Akinek az övétől eltérő véleménye van, az szabadkőműves, szocialista, lázító és lázadó. Aki pedig kész hatalmi érdekének előmozdítására, az lehet zsidó és istentagadó is, szivesen látja. Hát abban igaza van, hogy az istentagadónak több köze lehet a keresztény szocializmushoz, mint a keresztény szocializmusnak a kereszténységhez, mert ez a lehetetlen jelző szocializmus nem egyéb, mint a papi uralom visszaállításának kísérlete. Ehhez pedig Mészáros egy kissé elkésve született.

Dr. Mátits Márton.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult férjem elhunyt alkalmából fájdalmimat részvétükkel enyhítették, fogadják ezuton hálás köszönetemet.

Zombor, 1909. február hó 12-én.

Özv. Kálits Demeterné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak, ismerőseimnek és jóakaróimnak, akik mélyeséges gyászomban osztozkodtak és felejthetetlen nóm földi porainak eltakarításakor a gyászmenetben résztvettek, legnagyobb köszönetemet nyilvánítom.

Zombor, 1909. évi február hó 11-én.

Flesch Zsigmond.

HIRDETÉSEK.

Bognárok figyelmébe!

Értesítjük úgy a helybeli, mint a vidéki bognármestereket, hogy **Zomborban, a Korona téglagyár területén 100 köbméter**

szil-, köris- és tölgyfánk eladó bámulatos olcsó árban.

Kapható a helyszínen naponként

:: Az árusítást ::

Molnár József

téglagyári mester végzi.

POPOVITS DUSÁN ajánkozik házakhoz, valamint házön kívül fehérmű vasalásra. :: Lakik: Koháry-utca 35. szám. ::

24 drb telek eladó.

A Bács-Bodrog megyei gazdasági egyesület épülete mögötti új utcában, mely most lett kikövezve, **24 ház-telek, mindegyik 200 □-ölen felül, eladó.** Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Vuits György**, Széchenyikörut 36.

5-1

271/végreh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 12802. számú végzése következtében dr. Pastrovits János zombori ügyvéd által képviselt Vujevits Lajos javára 5000 kor. s járulékaik erejéig 1908. évi október hó 30. án foganatosított kielégítési végrehajtás útján feltűfoglalt és 5370 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gépek, szarvasmarhák és esőves kukorica nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1909. évi V 131/2. számú végzése folytán 5000 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi október hó 7-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 144 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szállásán Sikara ut mentén leendő eszközlésére 1909. évi március hó 5-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Zomborban, 1909. évi február hó 9-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

10. sz.

II/1909.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

	Völegény	Menyasszony
Családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése	Steiner János	Braun Katalin
Családi állapota	nőtlen	hajadon
Állása (foglalkozása)	a cs. és kir. 23. sz. gyalogezrednél tényleges szolg. álló gyalogos	háztartásbeli
Vallása	r. kath.	r. kath.
Életkora és születési helye	1886. február 1. Katymár	1885. okt. 9. Katymár
Lakhelye	Szarajevó (Bosznia)	Katymár
Szüleinek családi és utóneve	Steiner József Posch Erzsébet	Braun Antal Zsivuuuszka Mária

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Katymáron és a Zomborban megjelenő „Bácska“ című lapban
Kelt Katymáron, 1909. évi január hó 24-én.

Törek Gábor,
anyakönyvvezető-helyettes.